

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Dato: 26.08.2020

Styresak: 54/20

Arkivsaknr: 2020/9334-HIRO

Møtedato: 15.09.2020

Orientering om opptaket høsten 2020

Bakgrunn

Denne orienteringssaken omhandler de ulike opptakene ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet høsten 2020. Opptaket omfatter det nasjonale Samordna opptak til lavere grads studier, mastergradsstudier, intern programovergang, poststudierett og hospitantopptak. Det gis også en orientering om opptaket til Praktisk-pedagogisk Utdanning (PPU).

Opptak til lavere grad – Samordna opptak

Hovedopptaket i Samordna opptak til lavere grads studier ble gjennomført 15.juli. Fakultetet hadde en opptaksramme på 1074 studieplasser. Dette er 60 flere studieplasser enn i 2019 som skyldes nye overførte studieplasser til fakultetet som en del av korona-tiltakene fra departementet.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har svært populære studieprogram og hadde 2826 førsteprioritetssøkere til våre programmer i 2020. Det tilsvarende tallet for 2019 var 2478. UiB samlet hadde en økning på 1142 førsteprioritetssøkere. Noe av økningen var forventet som et resultat av koronasituasjonen. Økningen på SV fakultetet sto for 348 av økningen på UiB totalt. Det var i høst 1586 søkere som takket ja til plass i hovedopptaket som er 110 flere enn i fjor og 156 flere enn i 2018. Fakultetets målsetting i opptaket har vært å gi mange muligheten til å studere hos oss og å utnytte også kapasiteten på studieprogrammene godt, samtidig som det har vært en prioritering å få gode karaktergrenser i alle fag.

I vurderingen av hvor mange tilbud fakultetet skulle sende ut har vi vektlagt både karaktergrensene og at mange nye studenter avslutter studiene i løpet av sitt første semester på bachelorprogrammene. Det har også blitt tatt hensyn til antallet førsteprioritetssøkere. Det har knyttet seg noe ekstra usikkerhet rundt opptaket i 2020 da det har vært vanskelig å forutse hvordan koronasituasjonen ville påvirke både ja svar og møtt tall. En generell forventning har vært at flere ville takke ja til en studieplass, mens det har vært mer usikkert om de faktisk ville møte opp/semester registrere seg. Det ser imidlertid ut til at andelen som takker ja i forhold til antall tilbud totalt sett på fakultetet er relativt lik de to foregående årene. Det vil si ca 56%. Andelen som møter i forhold til antall ja svar ser også ut til å bli omtrent like høy som i 2019 ca 87%.

Tabell 1 gir en oversikt over antallet studieplasser per program, antall søkere som hadde programmet som førstevalg per 15. april (førsteprioritetssøkere), hvor mange tilbud fakultetet har sendt ut, antall ja-svar og antall studenter som har møtt (semesterregistrert innen 1. september). Tabellen viser søkere og opptaket for høsten 2020 og to år bakover i tid for sammenlikning.

UNIVERSITETET I BERGEN

Tabell 1: Søkere og opptak til studier gjennom Samordna opptak 2018-2020

Studieprogram	Studieplasser			Førsteprioritetssøkere			Tilbud			Ja-svar			Møtt		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Bachelorprogram															
Administrasjon og org.vit.	89	86	86	153	149	155	244	245	252	110	118	126	88	99	99
Europastudier	28	30	30	38	37	34	61	78	67	37	41	40	32	38	32
Geografi	35	35	40	53	78	49	73	83	76	38	56	45	33	48	42
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)	24	24	22	70	64	81	46	47	53	27	29	32	24	26	27
Informasjonsvitenskap	90	90	90	205	221	236	189	181	182	129	128	113	111	114	101
Journalistikk	22	22	22	131	164	168	60	60	77	28	29	42	24	26	40
Kognitiv vitenskap	25	22	22	164	129	161	57	59	60	35	35	38	27	33	33
Medie- og interaksjonsdesign	35	35	35	126	141	131	63	63	68	40	43	36	37	40	35
Medier og kommunikasjon	50	53	50	60	110	120	114	126	124	64	65	69	53	57	64
Politisk økonomi	27	25	20	50	27	28	53	43	52	23	22	28	21	21	25
Samfunnsøkonomi	95	98	103	159	151	195	211	240	256	130	136	154	104	109	120
Sammenliknende politikk	105	105	106	158	172	165	247	270	254	166	189	172	145	167	157
Sosialantropologi	86	86	90	109	131	121	217	230	230	119	124	130	100	110	115
Sosiologi	100	100	100	163	172	155	249	250	239	150	140	140	134	132	124
TV-produksjon	22	22	22	182	184	193	56	54	52	29	35	33	26	33	31
Profesjonsstudium															
Samfunnsøkonomi	22	22	22	62	49	60	105	61	72	50	29	32	37	22	24
Årsstudium															
Administrasjon og org.vit.	21	21	25	85	84	117	79	94	107	28	39	45	22	31	34
Geografi	20	19	19	40	33	54	40	47	50	19	21	19	17	18	17
Informasjonsvitenskap	15	15	40	125	105	181	50	61	142	20	37	76	11	33	66
Medier og kommunikasjon	21	20	20	36	63	85	59	61	64	27	28	29	23	25	25
Samfunnsøkonomi	21	21	40	72	76	118	84	85	135	55	38	77	44	34	71
Sammenliknende politikk	21	21	25	50	46	66	68	56	68	40	33	37	34	32	34
Sosialantropologi	21	21	20	55	33	65	62	55	54	30	30	34	28	22	32
Sosiologi	21	21	25	83	59	88	64	53	68	36	31	39	34	25	34
SUM	1,016	1014	1074	2429	2478	2826	2551	2602	2802	1430	1476	1586	1209	1295	1382

Kilde: Tableau: Explore/Opptak/Søknads og opptakstall (FS) Offisielle tall for 2020 rapporteres til DBH i oktober.

Som tabell 1 viser var tilbudstallene betydelig høyere i 2020 enn i tidligere år. Det ble sendt ut 200 flere tilbud i 2020 enn i 2019. Dette samsvarer godt med at fakultetet har fått tildelt 60 nye studieplasser fra Kunnskapsdepartementet i forbindelse med korona situasjonen. Fakultetet hadde 1074 studieplasser på lavere grad høsten 2020. Ved fristen for semesterregistrering 1. september var tallet på møtte studenter 1382, en økning på 82 i forhold til 2019. Fakultetet ligger godt an til å fylle studieplassene også etter et forventet frafall de første to semestrene.

Det har vært en prioritet fra fakultetet å ta inn så mange gradsstudenter som mulig. Mange av de nye studieplassene har imidlertid foreløpig blitt fordelt på årsstudiene. Dette gjelder administrasjon og organisasjonsvitenskap, informasjonsvitenskap, samfunnsøkonomi, sammenliknende politikk og sosiologi. Spesielt informasjonsvitenskap og samfunnsøkonomi har fått mange flere studieplasser på årsstudiene, med 20 studieplasser hver. Karaktergrensene på årsstudiene er høye så dette er gode studenter som er viktige å rekruttere inn i bachelorprogrammene gjennom intern overgang. Hvilke årsstudier som har fått de nye studieplassene har vært i tråd med signaler fra departementet om fagområder plassene skulle legges til, men også en mulighet for institutt hvor nye studieprogram er under opprettelse til å på sikt bidra til å finansiere disse.

Opptak til høyere grad – sentralisert masteropptak

Fra høsten 2019 har masteropptakene vært gjennomført sentralt ved UiB og det er Studieadministrativ avdeling (SA) som er ansvarlig for opptaket. Det innebærer at det ikke lengre er fakultetet i samarbeid med fagmiljøene/instituttene som har behandlet søknadene til opptak på masterprogrammene, men SA i samarbeid med fakultetene og fagmiljøene der det har vært nødvendig.

Til høstsemesteret 2020 ble det gjennomført opptak til 11 norskspråklige disiplinprogram og fire engelskspråklige program. Tilbud om studieplass ble sendt ut til søkerne 3. juli, med svarfrist 13. juli. Når det gjelder karakterkrav fikk masterprogrammene som hadde høyere opptaksgrense enn 3,00 følgende grenser: sammenliknende politikk 3,17, administrasjon og organisasjonsvitenskap 3,18, medie- og interaksjonsdesign 3,25, medier og kommunikasjon 3,31, samfunnsøkonomi 3,33, og undersøkende journalistikk 4.0

Tabell 2 gir en oversikt over søkere og opptak til norske masterprogram i 2020, 2019 og 2018. Nærmere bestemt angir tabellen antallet studieplasser per program, antall førsteprioritetssøkere, hvor mange tilbud som ble gitt, antall ja-svar og antall studenter som har møtt (semesterregistrert innen 1. september).

UNIVERSITETET I BERGEN

Tabell 2: Søkere og opptak til norske masterprogram 2018-2020

Studieprogram	Studieplasser			Førsteprioritetssøkere			Kvalifisert førsteprisøkere			Tilbud			Ja-svar			Møtt		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Masterprogram																		
Administrasjon og org. vit.	24	26	26	126	103	165	57	45	63	56	58	58	35	32	34	30	30	27
Geografi	20	17	17	65	52	47	37	29	29	38	30	30	22	18	15	21	15	13
Informasjonsvitenskap	20	22	32	53	62	64	28	51	51	29	58	56	16	41	37	14	40	34
Manusutvikling for serier	12	12	12	20	15	31	13	10	22	13	11	20	9	11	13	9	10	13
Medie- og interaksjonsdesign	12	12	12	29	46	67	11	26	29	9	21	23	4	18	13	4	16	9
Medier og kommunikasjon	23	20	23	57	80	97	30	61	67	27	68	71	15	37	29	15	30	26
Samfunnsøkonomi	25	25	25	146	132	175	55	66	62	43	56	54	22	27	29	20	26	24
Sammenliknende politikk	30	35	35	143	138	141	92	101	100	90	85	87	43	42	46	40	37	39
Sosialantropologi	21	18	18	44	32	52	31	29	38	30	30	39	15	14	20	14	14	17
Sosiologi	21	25	25	73	51	82	48	36	51	47	43	62	33	24	33	31	19	29
Undersøkende journalistikk	12	12	12	21	36	62	12	21	43	13	23	23	5	16	15	5	15	15
SUM	220	224	237	777	747	983	414	475	555	395	483	523	219	280	284	203	252	246

Kilde: Tableau: Explore/Optak/Søknads og opptakstall (FS) Offisielle tall for 2020 rapporteres til DBH i oktober

Det var 983 førsteprioritetssøkere til de norske masterprogrammene i 2020. Dette er en betydelig økning på 236 førsteprioritetssøkere i forhold til 2019. En kombinasjon av økt antall bachelorkandidater våren 2020 kombinert med usikkerhet rundt arbeidsmarkedet på grunn av koronapandemien vil kunne være med på å forklare dette.

Antall tilbud gitt (523) og antall ja svar (284) har også økt i forhold til de to tidligere årene 2019 og 2018, selv om andelen som har takket ja i forhold til antall tilbud gitt har gått ned fra 58% til 54%. Både ja svarene og møtt tallene slik de foreligger pr. 1 september overstiger antall studieplasser på de norske masterprogrammene. Det er spesielt gledelig da de norske masterprogrammene har 13 flere studieplasser¹ i 2020 enn i 2019.

Internasjonalt opptak

Det er høsten 2020 registrert ca. 100 innreisende utvekslingsstudenter til SV fakultetet. Dette til tross for koronasituasjonen og at det for en del betydde karantene ved ankomst Bergen. Studentene kommer fra universiteter i Europa og Norden. Tilsvarende tall for 2019 var 188. Utvekslingsstudentene er ikke gradsstudenter.

Tabell 3 på neste side viser søker og opptakstall for de engelskspråklige masterprogrammene for 2020, 2019 og 2018

Også for de engelskspråklige masterprogrammene har antall førsteprioritetssøkere økt betraktelig siden 2019. Det var i 2020 725 førsteprioritetssøkere til de fire engelskspråklige studieprogrammene. Av disse var 121 kvalifiserte førsteprioritetssøkere, hvilket er vel 20 flere enn i de to foregående årene. Det var 582 søkere i 2019. Som for de norske masterprogrammene, ble det sendt ut flere tilbud i 2020 enn i 2019, men i motsetning til de norske programmene har andelen som har takket ja til tilbudet steget til 71% mot 52% i 2019. Dessverre ser det likevel ikke ut til at andelen møtt pr. 1 september har økt. Hittil har 53 studenter møtt hvilket er 5 flere enn i 2019 og gjør at vi ved semesterstart så godt som fyller de engelskspråklige masterplassene. Det vil imidlertid være naturlig at færre innreisende studenter faktisk møter/semester registrerer seg under den gjeldende pandemien og med de reiserestriksjonene som gjelder.

Både Geographies of Sustainable Development og System Dynamics fikk i sommer tildelt flere studieplasser som et ledd i departementets satsing på studieprogram innen bærekraftig utvikling/grønt skifte. De fikk fem plasser hver. De engelskspråklige studieprogrammene på geografi deler emner med det norske masterprogrammet i geografi, og antall studieplasser og studenter bør derfor sees i sammenheng med det norske masterprogrammet i geografi. De engelskspråklige geografiprogrammene er med andre ord del av et større miljø.

¹ Informasjonsvitenskap ble tildelt 10 nye studieplasser i fra departementet i 2019, mens medier og kommunikasjon fikk overført 3 studieplasser fra Public Administration i en intern reallokering av studieplasser på fakultetet i forbindelse med fastsettingen av opptaksrammer for 2020 høsten 2019.

UNIVERSITETET I BERGEN

Tabell 3: Søkere og opptak til engelskspråklige masterprogram 2019-2017

Studieprogram	Studieplasser			Førsteprioritetssøkere			Kvalifisert førsteprisøkere			Tilbud			Ja-svar			Møtt		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Master's Programme in																		
Geographies of Sustainable Development	10	5	10	88	59	167	14	8	23	16	11	29	11	4	14	6	4	9
Physical Geography		5	5		30	18		5	4		8	5		7	4		5	2
Public Administration	15	13	10	432	333	386	29	30	21	28	34	34	17	14	27	10	8	6
System Dynamics	25	23	28	161	159	154	56	57	73	58	61	93	28	34	70	19	30	35
SUM	50	46	53	681	581	725	99	100	121	102	114	161	56	59	115	35	47	52

Kilde: Tableau: Explore/Optak/Søknads og opptakstall (FS) Offisielle tall for 2020 rapporteres til DBH i oktober.

Andre lokale opptak ved fakultetet

Intern programovergang

Studenter på fakultetets bachelorprogram og årsstudier kan hvert semester søke om intern overgang til et bachelorprogram. Våren og høsten 2020 søkte til sammen 155 studenter og 138 fikk innvilget søknad om overgang. Tilsvarende tall for 2019 var 191 søknader hvor 170 fikk innvilget søknad om overgang. Det har med andre ord vært en nedgang i antall internoverganger fra i fjor.

Hospitantordningen

Hospitantordningen gir studenter ved andre høyere utdanningsinstitusjoner i Norge mulighet til å ta enkeltemner ved fakultetet. Høsten 2020 har 6 søkere fått innvilget status som hospitanter, mot 3 søkere høsten 2019.

Poststudierett

Studenter som har fullført en bachelor-, master- eller ph.d.-grad ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, kan søke fakultetet om å få en særskilt studierett frem mot neste Samordna opptak. Samlet for 2020 har 167 søkere fått innvilget poststudierett. 112 av disse var innvilget høsten 2020 mens 55 var innvilget i vårsemesteret. Tilsvarende tall for 2019 var 154, med 93 innvilget for høsten og 61 i vårsemesteret.

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) er et påbyggende årsstudium til tidligere utdanning som gir undervisningskompetanse i skolen. Fra og med 2019 har det vært krav om mastergrad for å ta PPU, og utdannelsen gir kompetanse som lektor i ungdomsskole og videregående skole. Opptakskravet til studiet er en mastergrad/300 studiepoeng, med minimum en faglig fordypning på 60 studiepoeng og minimum karakteren C i gjennomsnitt i den faglige fordypningen. Den faglige fordypningen må være innen fagområder der det tilbys fagdidaktikk ved UiB, og skal være satt sammen av emner som gir god grunnleggende kjennskap til faget.

Ved SV-fakultetet tilbyr vi fire fagdidaktiske emner som del av det praktisk-pedagogiske årsstudiet: mediefag, IT-fag, geografi og samfunnskunnskap. Med de angitte emnekombinasjonene kan studentene kvalifisere til PPU gjennom studier i medievitenskap, informasjonsvitenskap, geografi, sosiologi, sammenliknende politikk, sosialantropologi og administrasjon og organisasjonsvitenskap.

Tabell 4: Opptakstall PPU høsten 2020

Fagdidaktiske emner	Opptaks-kapasitet	Antall søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt pr. 28.08.20
DIDASAK samfunnskunnskapsdidaktikk	35	124	71	28	18
DIDAGEO geografididaktikk	30	24	5	3	2
DIDAMEVI mediefagsdidaktikk	15	26	4	3	2
DIDAIT IT-didaktikk	15	9	0	0	0
Totalt	95	183	80	34	22

(Kilde: FS101.001. Offisielle tall rapporteres til DBH i oktober.)

Alle kvalifiserte søkere fikk i år tilbud om studieplass på PPU, totalt 80 tilbud, mot 54 i 2019. Av disse fikk vi 34 ja-svar, mot 22 i 2019. Møtt-andelen går noe ned sammenlignet med tidligere år for DIDASAK, men vi har allikevel noen flere studenter møtt til PPU ved fakultetet enn i 2019. Totalt ser vi dermed en liten oppgang etter de svært lave søker- og opptakstallene i 2019.

Fra 2013 og til og med 2018 var det en jevn økning i søkertall og opptakstall til PPU, og vi må tilbake til før 2014 for å finne tilsvarende lave tall som i 2019 og 2020. I 2018 var det i tillegg rekordhøye søkertall til PPU, både fordi vi for første gang ga tilbud om opptak til PPU for søkere med kun ett undervisningsfag det året, samtidig som at mange søkere ønsket å ta PPU før masterkravet trådte i kraft fra og med 2019.

Tabell 5: Søkertall til PPU ved SV-fakultetet 2017-2020

Emner	2017		2018		2019		2020	
	Søkertall	Møtt	Søkertall	Møtt	Søkertall	Møtt	Søkertall	Møtt (28.08.20)
DIDASAK	211	35	379	46	95	13	124	18
DIDAGEO	47	11	58	11	17	3	24	2
DIDAMEVI	50	5	88	21	25	3	26	2
DIDAIT	31	4	31	2	8	0	9	0
Totalt	339	55	556	80	145	19	183	22

(Kilde: FS101.001. Offisielle tall rapporteres til DBH i oktober.)

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet tar orienteringssaken om opptak til orientering.

Jan Erik Askildsen
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør